

Γέροντος Αιμιλιανού Σιμωνοπετρίτου: Περί Προσευχής (Νικόλαος Κόιος, Συντονιστής Περιεχομένου Πεμπτουσίας, Επίκουρος Καθηγητής ΑΕΑΘ)

[/ Πεμπτουσία](#)

Το Ιερό Κοινόβιο του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στην Ορμύλια της Χαλκιδικής σε συνεργασία με τις εκδόσεις «Ίνδικτος» ήδη έχουν δώσει στο βιβλιόφιλο κοινό μεγάλο αριθμό συγγραμμάτων με την διδασκαλία του Γέροντος Αιμιλιανού. Ο συστηματικός υπομνηματισμός τον οποίον κάνει ο Γέρον Αιμιλιανός στους βίους και στην διδασκαλία των ασκητών Πατέρων της Εκκλησίας αποτελεί ίσως από τα πιο χαρακτηριστικά δείγματα μεταφοράς της αυθεντικής ασκητικής διδασκαλίας στην εποχή μας. Η τελευταία έκδοση που ήλθε στα χέρια μας είναι το βιβλίο «Περί Προσευχής: Ερμηνεία στον Όσιο Νείλο τον Ασκητή». Ας μας επιτρέψει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής Νικόλαος να δανειστούμε δύο φράσεις του προλόγου του στην νέα αυτή έκδοση την οποία επιθυμούμε να παρουσιάσουμε σήμερα:

ΑΡΧΙΜ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ
ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΟΣΙΟ ΝΕΙΔΟ ΤΟΝ ΑΣΚΗΤΗ

ΙΝΔΙΚΤΟΣ

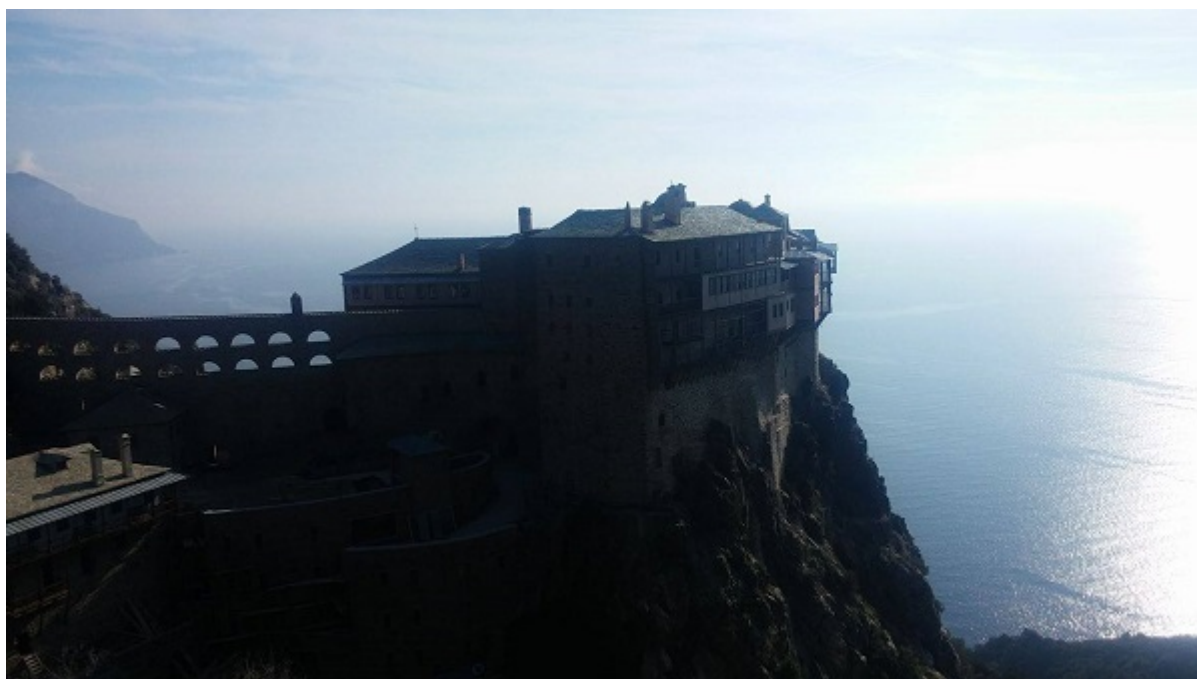
«Όταν ομιλεί (σ.σ. ο Γ. Αιμιλιανός) για την

προσευχή, δεν ομιλεί περιγραφικά γι' αυτήν ούτε με πυκνές αναφορές στους πατέρες και την παράδοση, αλλά εκφράζεται ο ίδιος «αδιαλείπτως προσευχόμενος». Όταν αναφέρεται στους αγίους, δεν περιγράφει πρότυπα άλλων εποχών ή ενός άλλου κόσμου, αλλά καταθέτει μαρτυρία που φανερώνει οικειότητα και κοινωνία» (σ. 7).

Μία από τις παθογένειες της εποχής μας είναι η μεταφορά του λόγου του Πνεύματος με τρόπο που να μην τον «αγκαλιάζει» πολλές φορές το εκκλησιαστικό ακροατήριο. Μέσα από την καλή πρόθεση πολλών ιεροκηρύκων να μείνουν πιστοί στην παράδοση αποφεύγοντας τον πειρασμό της εκκοσμίκευσης, ακούγονται κηρύγματα και γράφονται κείμενα τα οποία βρίθουν πατερικών αναφορών και παραπομπών, χωρίς την ανάλογη διείσδυση στο πνεύμα των Πατέρων. Στον Γέροντα Αιμιλιανό όμως δεν συμβαίνει αυτό. Μάλλον συμβαίνει το αντίστροφο: Με ελάχιστες αναφορές σε πατερικά χωρία διεισδύει στο βάθος των πνευματικών νοημάτων και εμπειριών, προσλαμβάνει το Πνεύμα των πατέρων και το προσφέρει με τρόπο απλό, κατανοητό και αγαπητικό στην αδελφότητα που εγέννησε και που θέλει να οικοδομήσει.

Περί Προσευχής είναι ο απέριττος τίτλος της εκδόσεως. Ο Γέρον Αιμιλιανός

ομιλεί και εμείς διαβάζουμε όσα με επιμέλεια αναγράφονται. Ο τρόπος εκφοράς του λόγου, αν και έχει ιδιαίτερα γλωσσικά χαρακτηριστικά και φιλολογικό ύφος στο οποίο έχουν ήδη αναφερθεί ειδικοί (Βλ. <http://www.remptousia.gr/2015/10/i-glossa-ton-kimenon-tou-gerontos-emilianou-meros-protos/>), είναι όπως είπαμε ήδη απλός και κατανοητός. Η απλότητα όμως αυτή είναι αντιστρόφως ανάλογη προς το βάθος των λεγομένων. Η προσευχή είναι η ένωση του ανθρώπου με τον Θεό, η είσοδος στον κόσμο του Θείου Μυστηρίου όπου ο νους ο ανθρώπινος σιωπά. Είναι όμως και μία ενέργεια η οποία αφορά τον κάθε άνθρωπο, από τον πιο αμαρτωλό έως και τον πιο άγιο. Η διαφορά έγκειται στον τρόπο πρόσληψης και στις πνευματικές προϋποθέσεις του καθενός.

Ο Γέρων Αιμιλιανός όπως μας έχει δείξει έως τώρα σε όλες του τις ομιλίες και τους υπομνηματισμούς, δεν έχει σκοπό να γράψει θεολογία. Είναι όμως βαθιά θεολογικός. Στη νέα έκδοση που παρουσιάζουμε εδώ αυτό φαίνεται ήδη από την πρώτη σελίδα. Πριν προχωρήσει στο κυρίως θέμα, θέτει τις ανθρωπολογικές του βάσεις. Καλεί κάθε άνθρωπο να ομολογήσει την ασθένειά του «Πρέπει να ομολογήσωμε ότι όλοι μας είμαστε άρρωστοι στην ψυχή» (σ. 17) λέγει, προσλαμβάνοντας με τρόπο συγκαλυμμένο, αλλά ταυτόχρονα εναργή την μετά την πτώση ανθρωπολογία, όπου ο άνθρωπος χάνει την αρτιμέλεια των πνευματικών του δυνάμεων με την απομάκρυνση από τον Θεό.

Την φαινομενικά αυτή απαισιόδοξη, αλλά καθ' όλα παραγωγική πνευματική στάση, έρχεται να την συμπληρώσει η εκκλησιολογική και λειτουργική συνείδηση του Γέροντος στην επόμενη σελίδα «Η πρόσληψις της χάριτος του Θεού και η ουσιαστική συμμετοχή μας στην ζωή του Θεού επιτελείται στην θεία λειτουργία» (σ.18). Η σωτηρία και η θέωση του ανθρώπου εν τέλει είναι δωρεά του Θεού και ως τέτοια προσφέρεται μέσα από την μετοχή του χριστιανού στα Μυστήρια της Εκκλησίας. Ωστόσο με την προσευχή ο άνθρωπος δείχνει ότι δεν είναι απλά παθητικός δέκτης της Χάριτος, αλλά εκφραστής της ελευθερίας που του έχει δωρίσει ο Θεός με την κατ' εικόνα δημιουργία του: «Η θεία λειτουργία, κατά κάποιον τρόπο, προσωποποιεί τον Θεόν και μας τον καθιστά παρόντα, ενώ η προσευχή αυτόν τον παρόντα Θεόν τον κάνει δικό μας Θεόν» (σ. 18).

Η θεολογία αυτή του Γέροντος δεν είναι

αφηρημένη, αλλά προσωπική και με πρακτική σημασία για τον καθένα που θέλει να εντρυφήσει στα έργα του. Οι αναφορές του είναι τέτοιες που μπορούν να βρουν εφαρμογή σε οποιοδήποτε στάδιο πνευματικής ζωής και τελειώσεως, από τον αρχάριο και ατελή έως τον έμπειρο και προχωρημένο στα πνευματικά. Ερωτήματα φλέγοντα όπως: Τί μπορούμε να ζητάμε από τον Θεό; Σε τί θα μας απαντήσει ο Θεός; Τί πρέπει να περιμένουμε από την προσευχή μας; Τίθενται ως βάση πραγμάτευσης και οι απαντήσεις που βρίσκει κανείς είναι πολλές φορές απροσδόκητες ή ακόμη και αντινομικές για την κοινή λογική. Τορπιλίζεται με αυτόν τον τρόπο η επικίνδυνη πνευματική και ηθική αυτάρκεια η οποία καλλιεργείται ιδιαίτερα σε ανθρώπους που θεωρούν τον εαυτό τους «εντός της Εκκλησίας». Έτσι οι λόγοι του Γέροντος Αιμιλιανού αποκτούν πολλές φορές ανατρεπτικό και μη συμβατικό περιεχόμενο. Για να το προσεγγίσει ο αναγνώστης πρέπει να ενταχθεί στην πνευματική ατμόσφαιρα που δημιουργεί ο Γέρον με τα λεγόμενά του. Ίσως να πρέπει να μπει στον κόπο να διαβάσει και τα παλαιότερα κείμενα: Τον Αββά Ησαΐα, τον Άγιο Ησύχιο, τον βίο του Οσίου Νείλου του Καλαβρού, τους ασκητικούς κανόνες των Αγίων Αντωνίου, Αυγουστίνου και Μακαρίου, το Περί Αγάπης με την ερμηνεία στον Άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή και τις υπόλοιπες ομιλίες και λόγους. Προπάντων όμως, όπως συμβαίνει και με κάθε θησαυρό των παλαιών και σύγχρονων Πατέρων, κάθε ένας από εμάς πρέπει να βρει

τον χρόνο να αποθέσει «πάσαν βιωτικήν μέριμνα» και να ανακαλύψει το «νύν» για τον πατερικό λόγο, το οποίο θα τον εισάγει στο «αεί» του Πνεύματος της Ζωής. Στην σημερινή αγχώδη εποχή η εύρεση του χρόνου για τον αυθεντικό λόγο από μόνη της αποτελεί ίσως πνευματικό κατόρθωμα και ο άνθρωπος με αυθεντικές πνευματικές αναζητήσεις μέσω αυτής κάνει ήδη το πρώτο σημαντικό του βήμα.

Εμείς ως Πεμπτουσία χαιρόμαστε και απολαμβάνουμε κάθε εκδοτική προσπάθεια της Ορμύλιας και της «Ινδίκτου» σχετικά με το έργο του Γέροντος Αιμιλιανού και καλούμε σε αυτήν την χαρά και την απόλαυση κάθε μέλος της μεγάλης διαδικτυακής κοινότητάς μας.

Το βιβλίο **Περί Προσευχής: Ερμηνεία στον Όσιο Νείλο τον Ασκητή** προλογίζει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής Νικόλαος. Διατίθεται σε πλειάδα θρησκευτικών βιβλιοπωλείων. Περισσότερες πληροφορίες για την κεντρική διάθεση μπορεί να αναζητήσει κάθε ενδιαφερόμενος στο Ιερό Κοινόβιο του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Ορμύλιας στο τηλ. 2371041978 και στο e-mail: diakonia@ormyliamonastery.com.